

ACTA

— KONFERENCIA —

EMLÉKÜLÉS ZLINSZKY JÁNOS TISZTELETÉRE

Karunk 2015. október 12-én emlékülést tartott Zlinszky János professzor, alapító dékánunk tiszteletére. A rendezvény keretében egy délelőtti, valamint három párhuzamos délutáni szekcióban mintegy harminc előadás hangzott el, német, angol és magyar nyelven. A megnyitó ülésen három elismert jogászprofesszor méltatta Zlinszky János életművét. Sólyom László, az alkotmánybíróság első elnöke, volt köztársasági elnök, alkotmánybírói tevékenységéről beszélt; Vékás Lajos, az új magyar Ptk. kodifikációs bizottságának elnöke, a bizottságban kifejtett munkájáról emlékezett meg. Michael Rainer, a Salzburgi Egyetem jogi karának dékánja a jogtörténet és a római jog terén elért kutatási eredményeit méltatta. A három előadásból kirajzolódó kép tanúsága szerint Zlinszky János elérte a saját maga által kitűzött célt, s jogász hivatásának sokoldalú gyakorlásával mind hazáját, mind az európai társadalom rendjét elkötelezetten szolgálta.

Az alkotmánybírói munka, a magánjog művelése és a jogtörténet kutatása, tanítása Zlinszky János életművében szerves egységet alkot. A jogász hivatásról szóló nézeteit talán sehol sem foglalta össze olyan világosan, mint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem 1995-ben induló jogi karának tanévnyitó előadásán.¹ Az új jogi kar dékánjaként akkor a jogállamról szolt és azt hangsúlyozta, hogy a rendszerváltás óta értéként mindenki előtt ott lebegő piacgazdaság, szabadság és anyagi biztonság a jogállam erkölce nélkül csak homokra épül. Ez a jogállam Magyarországon mély történelmi gyökerekkel rendelkezik. Szent István törvényével indult, s 1848 vértelen polgári forradalmában csúcsosodott ki, amely az európai társadalomtörténet egyik legszebb példája. Tradíciójához tartozik a hatalom köztől való származása, a személyes szabadság és a vallásszabadság.

A jogi kar megindulásakor tartott évnyitó beszéde alkalom volt arra is, hogy a jogászprofesszor a mögötte lévő hosszú pályafutás tapasztalataiból merítve az általa vallott sajátos jogfogalom alapjait megfogalmazza. A jog fogalma két természetes tényezőtől indul ki. Az ember egyfelől társadalomban, másfelől anyagi világban él. Egyúttal rendelkezik azzal a képességgel, hogy a társadalom és az anyagi világ törvényszerűségeit felismerje és ennek megfelelően alakítsa döntéseit. A társadalom

¹ ZLINSZKY JÁNOS: Jog és társadalom keresztény szellemben. *Jel*, 1995/9. 283–285.

feladata, hogy a különböző akaratok, vélemények és célok között megtalálja a helyes utat. A megoldás akkor lesz valóban célravezető, ha a többség meggyőződésből, szívből elfogadja azt. Az Isten által teremtett anyagi világ, a természet jó és maga az ember is képes a jóra, lényegi feladata teljesítésére. A természet erkölcsi értéket hordoz, amit az ember képes értelmével felismerni. A keresztény ember feladata a szeretetben való szolgálatban nyilvánul meg, többek között abban, hogy gondoskodjék a rábízottakról és a rászorulókról. A jogállam küldetése az, hogy mindehhez biztosítsa a megfelelő keretet. Jogállam, jogrend és keresztény szolgálat – az a három érték, amelyet Zlinszky János saját működése alappilléreként tekintett.

Zlinszky János életpályáját a nemzetközi szakmai közösség is elismeréssel és szeretettel övezte. Ennek világos jele volt az emlékülés idejére érkezett számos hazai és külföldi részvétnyilvánítás. Heinz Mohnhaupt a frankfurti Max Planck Intézet részéről így fogalmazott: Zlinszky János valódi európai volt, elkötelezettje az európai jogi kultúrának és közvetítője az európai eszmének a nemzetek között.

Zlinszky János rendkívül gazdag életművének feldolgozása és hasznosítása komoly kihívást jelent a következő generációk számára. Az emlékkonferenciával nemcsak tiszteletünket kívántuk leróni személye előtt, hanem egyúttal az első lépést is megtenni életműve feldolgozása felé.

Az emlékülés idegen nyelven elhangzott előadásait a Pázmány Law Review 2016-os számában közöljük.

EL BEHEIRI Nadja